

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА КЛІНІЧНА

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія

Рівня вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійної програми: 227.00.02 «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціалізації:

Київ - 2022

Розробники:

Савченко Валентин, доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії; Харченко Галина, к.н.ф.в.с., доцент кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії; Керестей Вадим, к.н.ф.в.с., доцент кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії.

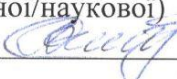
Викладачі:

Керестей Вадим, к.н.ф.в.с., доцент кафедри, кафедра фізичної терапії та ерготерапії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Протокол від 01.09.2022 р. № 9.

Завідувач кафедри (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 227.00.02 «Фізична терапія, ерготерапія»
_____._____.2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) (Валентин Савченко)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____._____.2022 р.
Заступник директора/декана (Оксана Комоцька)
(підпис)

Пролонговано :

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид практики	обов'язкова	
Загальний обсяг кредитів/годин	9/270	
Курс	4	
Семестр	7	
Кількість змістових компонентів з розподілом:		
Обсяг кредитів	9	
Обсяг годин:	270	
Тривалість (у тижнях)	6	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази практики

1. ДП «Медбуд» ПрАТ «ХК «Київміськбуд».
2. Київський міський клінічний госпіталь ветеранів війни.
3. Центр фізичної терапії «Цандер».

3. Мета та завдання практики

Мета — формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень по застосуванню сучасних засобів фізичної терапії у осіб травмами і захворюваннями опорно-рухового апарату в реальних виробничих умовах реабілітаційного центру / клініки.

Завдання практики:

Сформувати такі загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

Загальні компетентності

1. ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
2. ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
3. ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.
4. ЗК 04. Здатність працювати в команді.
5. ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
6. ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
7. ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.
8. ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
9. ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
11. ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

1. СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
2. СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
3. СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
4. СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
5. СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
6. СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 1).
7. СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
8. СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
9. СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
10. СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта / клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.
11. СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
12. СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
13. СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню / догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
14. СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

4. Результати практики:

1. ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

2. ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

3. ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

4. ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

5. ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

6. ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

7. ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

8. ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

9. ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

10. ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

11. ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

12. ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

13. ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

14. ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників

пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

15. ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

16. ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

17. ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

18. ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

19. Знати особливості організації та планування реабілітаційної роботи, перелік і правила оформлення відповідної реабілітаційної документації, необхідне матеріально-технічне забезпечення для виконання процедур з фізичної терапії, вміти планувати зміст процедур з фізичної терапії (занять лікувальної фізкультури, механотерапії тощо) із врахуванням клінічного стану пацієнтів в умовах реабілітаційного центру / медичного закладу для досягнення оптимального реабілітаційного результату.

20. Вміти підготувати місце занять для процедур лікувальної фізкультури (лікувальна гімнастика, масаж тощо), інвентар і обладнання відповідно до мети і завдань заняття. Вміти проводити хронометраж заняття, оцінювати параметри фізичного навантаження на заняттях лікувальної фізкультури, механотерапії тощо в умовах реабілітаційного центру / медичного закладу для досягнення оптимального реабілітаційного результату.

21. Вміти збирати в клінічних умовах фізичні, соціальні, медичні та інші дані про стан пацієнта, результати фізичної терапії пацієнта із застосуванням паперових чи електронних формалізованих носіїв інформації.

5. Структура практики

N п/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Обсяг год.	Вид звітнього документу
ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 1. Фізична терапія при спортивних травмах та захворюваннях.			
Змістовий модуль 1. Організаційна та ознайомча робота			
1.1	Участь студентів в установчій конференції	2	Щоденник
1.2	Складання індивідуального плану проходження практики з фізичної терапії при спортивних травмах та захворюваннях.	6	Індивідуальний план
1.3	Бесіда з представниками (керівниками практики) лікувального закладу, реабілітаційного центру.	2	Щоденник
1.4	Ознайомлення з умовами роботи баз практики (обладнанням, інвентарем, залами ЛФК, зі структурою і організацією роботи реабілітаційного відділення закладу).	2	Щоденник
1.5	Ознайомлення та вивчення документів планування та обліку роботи лікувального закладу, реабілітаційного центру.	2	Щоденник
1.6	Підготовка звітної документації за результатами проходження практики змістовного блоку 1.	6	Щоденник
1.7	Контроль 1-го змістовного блоку практики.	2	Установлений перелік документів
Разом		22	
Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота			
2.1.	Знайомство, вивчення та набуття навиків застосування обладнання кабінету, залу механотерапії, ЛФК.	5	План-конспект заняття
2.2.	Спостереження та аналіз занять, що проводять фахівці з фізичної терапії (методисти ЛФК, масажисти).	5	Щоденник
2.3.	Самостійна розробка комплексів фізичних вправ (плану-конспекту занять із ЛФК, механотерапії).	5	План-конспект заняття
2.4	Спостереження за пацієнтами, складання протоколів спостереження.	5	Щоденник
Разом		20	
Змістовий модуль 3. Реабілітаційна робота			

N п/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Обсяг год.	Вид звітнього документу
3.1	Обстеження осіб зі спортивними травмами та захворюваннями з застосуванням фізикальних, мануальних та інструментальних методів дослідження; оцінка результатів обстеження.	10	План-конспект заняття
3.2	Проведення занять з застосуванням засобів фізичної терапії особам зі спортивними травмами та захворюваннями в якості помічника реабілітолога.	10	План-конспект заняття
3.3	Самостійне застосування засобів фізичної терапії (проведення занять ЛФК) особам зі спортивними травмами та захворюваннями.	28	План-конспект заняття
Разом		48	
Усього за змістовним блоком 1		90	
ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 2. Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок).			
Змістовий модуль 1. Організаційна та ознайомча робота			
1.1	Складання індивідуального плану проходження практики з фізичної терапії при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок).	6	Індивідуальний план
1.2	Бесіда з представниками (керівниками практики) лікувального закладу, реабілітаційного центру.	2	Щоденник
1.3	Ознайомлення з умовами роботи баз практики (обладнанням, інвентарем, залами ЛФК, зі структурою і організацією роботи реабілітаційного відділення закладу).	2	Щоденник
1.4	Ознайомлення та вивчення документів планування та обліку роботи лікувального закладу, реабілітаційного центру.	4	Щоденник
1.5	Підготовка звітної документації за результатами проходження практики змістовного блоку 2.	6	Щоденник
1.6	Контроль 2-го змістовного блоку практики.	2	Установлений перелік документів
Разом		22	
Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота			
2.1.	Знайомство, вивчення та набуття навиків застосування обладнання кабінету, залу механотерапії, ЛФК.	5	План-конспект заняття

N п/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Обсяг год.	Вид звітнього документу
2.2.	Спостереження та аналіз занять, що проводять фахівці з фізичної терапії (методисти ЛФК, масажисти).	5	Щоденник
2.3.	Самостійна розробка комплексів фізичних вправ (плану-конспекту занять із ЛФК, механотерапії).	5	План-конспект заняття
2.4	Спостереження за пацієнтами, складання протоколів спостереження.	5	Щоденник
	Разом	20	
Змістовий модуль 3. Реабілітаційна робота			
3.1	Обстеження осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок) з застосуванням фізикальних, мануальних та інструментальних методів дослідження; оцінка результатів обстеження.	10	План-конспект заняття
3.2	Проведення занять з застосуванням засобів фізичної терапії особам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок) в якості помічника реабілітолога.	10	План-конспект заняття
3.3	Самостійне застосування засобів фізичної терапії (проведення занять ЛФК) особам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок).	28	План-конспект заняття
	Разом	48	
	Усього за змістовним блоком 2	90	

ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 3. Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (голови і тулуба)			
Змістовий модуль 1. Організаційна та ознайомча робота			
1.1	Складання індивідуального плану проходження практики з фізичної терапії при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (голови і тулуба).	6	Індивідуальний план
1.2	Бесіда з представниками (керівниками практики) лікувального закладу, реабілітаційного центру.	2	Щоденник

1.3	Ознайомлення з умовами роботи баз практики (обладнанням, інвентарем, залами ЛФК, зі структурою і організацією роботи реабілітаційного відділення закладу).	2	Щоденник
1.4	Ознайомлення та вивчення документів планування та обліку роботи лікувального закладу, реабілітаційного центру.	4	Щоденник
1.5	Підготовка звітної документації за результатами проходження практики змістовного блоку 3.	6	Щоденник
1.6	Контроль 3-го змістовного блоку практики.	2	Установлений перелік документів
1.7	Захист виробничої практики на звітній конференції.	2	Звіт про практику, папка з документами
Разом		24	
Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота			
2.1.	Знайомство, вивчення та набуття навиків застосування обладнання кабінету, залу механотерапії, ЛФК.	5	План-конспект заняття
2.2.	Спостереження та аналіз занять, що проводять фахівці з фізичної терапії (методисти ЛФК, масажисти).	5	Щоденник
2.3.	Самостійна розробка комплексів фізичних вправ (плану-конспекту занять із ЛФК, механотерапії).	5	План-конспект заняття
2.4	Спостереження за пацієнтами, складання протоколів спостереження.	5	Щоденник
Разом		20	
Змістовий модуль 3. Реабілітаційна робота			
3.1	Обстеження осіб з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (голови і тулуба) з застосуванням фізикальних, мануальних та інструментальних методів дослідження; оцінка результатів обстеження.	10	План-конспект заняття
3.2	Проведення занять з застосуванням засобів фізичної терапії особам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (голови і тулуба) в якості помічника реабілітолога.	10	План-конспект заняття
3.3	Самостійне застосування засобів фізичної терапії (проведення занять ЛФК) особам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (голови і тулуба).	26	План-конспект заняття

Разом	46	
Усього за змістовним блоком 3	90	
УСЬОГО ЗА ПРОГРАМОЮ ПРАКТИКИ	270	

6. Зміст виробничої практики

6.1. Особливості організації й проведення практики

Проведення виробничої практики здійснюється безвідривно від навчання.

Практика проводиться одночасно на трьох базах. Група студентів ділиться на три підгрупи. Кожна підгрупа студентів проходить практику протягом одного місяці на одній базі практики. Потім підгрупи міняються базами практик, де проходять практику також один місяць. За програмою практики кожна підгрупа студентів проходить практику в чотирьох базах практики.

Місце проходження практики (бази практик)

1. ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 1. Фізична терапія при спортивних травмах та захворюваннях – ДП «Медбуд» ПрАТ «ХК «Київміськбуд», Центр фізичної терапії «Цандер».

2. ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 2. Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок) – ДП «Медбуд» ПрАТ «ХК «Київміськбуд», Київський міський клінічний госпіталь ветеранів війни.

3. ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 3. Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (голови і тулуба) – Київський міський клінічний госпіталь ветеранів війни, Реабілітаційний центр «Цандер», м. Київ

6.2. Завдання для самостійної роботи та/або перелік індивідуальних завдань

1. Написання індивідуального плану роботи.
2. Ведення щоденника практики.
2. Розробка комплексів фізичних вправ (плану-конспекту занять із ЛФК).
3. Самостійне розробка та проведення реабілітаційних заходів.
4. Самостійне застосування засобів фізичної терапії (проведення занять ЛФК) особам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок).
5. Розробка комплексів фізичних вправ (плану-конспекту занять із ЛФК).

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

1. Студенти приймають участь в установчій та звітній конференціях.
2. Студенти зобов'язані прибути у реабілітаційний заклад для проходження практики в строк, визначений університетом.
3. Суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку реабілітаційного закладу; правил техніки безпеки і вимог охорони праці.
4. Скласти індивідуальний графік проходження практики, в якому вказуються види виконуваних робіт та прогнозовані строки.
5. Виконати у терміни встановлені графіком навчального процесу програму практики зі наряду підготовки.

6. Оформляти документально результати роботи під час проходження практики: після закінченої роботи щоденно здійснювати записи в щоденнику, збирати весь необхідний матеріал, зразки документів, конспекти тощо.

7. По закінченню практики на підставі зібраного матеріалу приготувати звіт про проходження практики.

8. Представити звіт на перевірку керівнику практики.

9. Презентувати звіт про проходження практики, захистити його на звітній конференції та отримати залік.

10. При введенні карантину щодо COVID-19 виконувати всі протиепідемічні заходи в установі, що є базою практики.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики

1. Отримати від завідуючого кафедрою вказівки щодо проведення практики.

2. Вивчити програму і учбово-методичну документацію щодо проведення практики.

3. Ознайомитись із змістом та особливостями укладеного з закладом, що є базою практики, договору на практику, проконтролювати підготовлені бази практики та вжити, за необхідністю, потрібні заходи щодо її підготовки.

4. Ознайомитись з групою студентів, яких направлено на практику під його керівництвом.

5. Погодити із керівником практики від реабілітаційного закладу та студентом робочі програми проведення практики.

6. Провести організаційні збори з групою студентів, на яких:

- інформувати про термін проведення практики;
- ознайомити з програмою практики;
- видати приклади необхідних документів (індивідуальний план, схема запису уроку, методичні рекомендації, тощо);
- повідомити про вимоги щодо ведення щоденників та складання звітів з практики;
- видати кожному студенту індивідуальне завдання по практиці.
- нагадати, які документи повинні мати при собі студенти (студентський квиток, тощо)

7. Ознайомити керівника від реабілітаційного закладу з програмою практики і узгодити графік її проходження.

8. Представити студентів та керівника практики від реабілітаційного закладу і взяти участь в проведенні інструктажу з охорони праці та техніки безпеки.

9. Не менш, як один раз на тиждень перевіряти ведення щоденників та складання звітів студентів.

10. Контролювати виконання студентами правил внутрішнього розпорядку бази практики, вести або організувати ведення табеля її відвідування студентами.

11. Систематично інформувати зав. кафедри про хід проходження практики, про всі випадки травматизму і грубого порушення дисципліни студентами.

12. Ознайомитися із оформленими звітами студентів, надати відгук у щоденнику про результати проходження практики і попередню оцінку.

13. Брати участь у складі комісії з захисту практики.

ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 1. Фізична терапія при спортивних травмах та захворюваннях

1. Фізичне / реабілітаційне обстеження та динамічне спостереження (ведення протоколів спостереження) не менше ніж за 2-а пацієнтами з наступними спортивними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату:

- ✓ травми голови;
- ✓ травми хребта;
- ✓ травми ключиці та лопатки;
- ✓ травми плечового суглобу;
- ✓ травми ліктьового суглобу;
- ✓ травми променево-зап'ясткового суглобу;
- ✓ травми колінного суглобу;
- ✓ травми гомілково-стопового суглобу;
- ✓ травми кісток і суглобів кисті;
- ✓ травми кісток і суглобів стопи;
- ✓ травми м'язів;
- ✓ травми сухожиль верхніх і нижніх кінцівок.

2. Участь в якості помічника реабілітолога у проведенні 8 і більше занять ЛФК, механотерапії, елементів ерготерапії особам з наступними спортивними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату:

- ✓ травми голови;
- ✓ травми хребта;
- ✓ травми ключиці та лопатки;
- ✓ травми плечового суглобу;
- ✓ травми ліктьового суглобу;
- ✓ травми променево-зап'ясткового суглобу;
- ✓ травми колінного суглобу;
- ✓ травми гомілково-стопового суглобу;
- ✓ травми кісток і суглобів кисті;
- ✓ травми кісток і суглобів стопи;
- ✓ травми м'язів;
- ✓ травми сухожиль верхніх і нижніх кінцівок.

3. Самостійне проведення 8 і більше занять ЛФК, механотерапії, елементів ерготерапії особам з наступними спортивними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату:

- ✓ травми голови;
- ✓ травми хребта;
- ✓ травми ключиці та лопатки;
- ✓ травми плечового суглобу;
- ✓ травми ліктьового суглобу;
- ✓ травми променево-зап'ясткового суглобу;

- ✓ травми колінного суглобу;
- ✓ травми гомілково-стопового суглобу;
- ✓ травми кісток і суглобів кисті;
- ✓ травми кісток і суглобів стопи;
- ✓ травми м'язів;
- ✓ травми сухожиль верхніх і нижніх кінцівок.

ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 2. Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок)

1. Фізичне / реабілітаційне обстеження та динамічне спостереження (ведення протоколів спостереження) не менше ніж за 2-а пацієнтами з наступними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок):

- ✓ ураження (артрит, артроз) плечового суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) ліктьового суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) променево-зап'ястковий суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) кульшового (тазостегнового) суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) колінного суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) гомілково-стопового суглобу;
- ✓ переломи ключиці та лопатки;
- ✓ переломи плечової кісті;
- ✓ переломи кісток передпліччя;
- ✓ переломи стегна;
- ✓ переломи кісток гомілки;
- ✓ переломи кісток стопи;
- ✓ переломи кісток кисті;
- ✓ плоскостопість.

2. Участь в якості помічника реабілітолога у проведенні 8 і більше занять ЛФК, механотерапії, елементів ерготерапії особам з наступними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок):

- ✓ ураження (артрит, артроз) плечового суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) ліктьового суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) променево-зап'ястковий суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) кульшового (тазостегнового) суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) колінного суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) гомілково-стопового суглобу;
- ✓ переломи ключиці та лопатки;
- ✓ переломи плечової кісті;
- ✓ переломи кісток передпліччя;
- ✓ переломи стегна;
- ✓ переломи кісток гомілки;
- ✓ переломи кісток стопи;
- ✓ переломи кісток кисті;
- ✓ плоскостопість.

3. Самостійне проведення 8 і більше занять ЛФК, механотерапії, елементів

ерготерапії особам з наступними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (верхніх і нижніх кінцівок):

- ✓ ураження (артрит, артроз) плечового суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) ліктьового суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) променево-зап'ястковий суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) кульшового (тазостегнового) суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) колінного суглобу;
- ✓ ураження (артрит, артроз) гомілково-стопового суглобу;
- ✓ переломи ключиці та лопатки;
- ✓ переломи плечової кістки;
- ✓ переломи кісток передпліччя;
- ✓ переломи стегна;
- ✓ переломи кісток гомілки;
- ✓ переломи кісток стопи;
- ✓ переломи кісток кисті;
- ✓ плоскостопість.

ЗМІСТОВНИЙ БЛОК ПРАКТИКИ 3. Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (голови і тулуба)

1. Фізичне / реабілітаційне обстеження та динамічне спостереження (ведення протоколів спостереження) не менше ніж за 2-а пацієнтами з наступними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (голови і тулуба):

- ✓ пошкодження кісток голови;
- ✓ щелепно-лицьові травми;
- ✓ пошкодження шийного відділу хребта;
- ✓ пошкодження грудного відділу хребта;
- ✓ пошкодження поперекового відділу хребта;
- ✓ пошкодження крижаного відділу хребта;
- ✓ пошкодження ребер;
- ✓ пошкодження кісток тазу;
- ✓ остеохондропатії;
- ✓ остеохондроз будь-якого відділу хребта;
- ✓ анкілозуючий спондилоартроз (хвороба Бехтерева);
- ✓ остеопороз кісток кінцівок.

2. Участь в якості помічника реабілітолога у проведенні 8 і більше занять ЛФК, механотерапії, елементів ерготерапії особам з наступними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (голови і тулуба):

- ✓ пошкодження кісток голови;
- ✓ щелепно-лицьові травми;
- ✓ пошкодження шийного відділу хребта;
- ✓ пошкодження грудного відділу хребта;
- ✓ пошкодження поперекового відділу хребта;
- ✓ пошкодження крижаного відділу хребта;
- ✓ пошкодження ребер;

- ✓ пошкодження кісток тазу;
- ✓ остеохондропатії;
- ✓ остеохондроз будь-якого відділу хребта;
- ✓ анкілозуючий спондилоартроз (хвороба Бехтерева);
- ✓ остеопороз кісток кінцівок.

3. Самостійне проведення 8 і більше занять ЛФК, механотерапії, елементів ерготерапії особам з наступними травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату (голови і тулуба):

- ✓ пошкодження кісток голови;
- ✓ щелепно-лицьові травми;
- ✓ пошкодження шийного відділу хребта;
- ✓ пошкодження грудного відділу хребта;
- ✓ пошкодження поперекового відділу хребта;
- ✓ пошкодження крижаного відділу хребта;
- ✓ пошкодження ребер;
- ✓ пошкодження кісток тазу;
- ✓ остеохондропатії;
- ✓ остеохондроз будь-якого відділу хребта;
- ✓ анкілозуючий спондилоартроз (хвороба Бехтерева);
- ✓ остеопороз кісток кінцівок.

У випадку введення на базах практики карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19 можливе виконання практики дистанційно. Для цього студентам будуть надані практичні завдання, які будуть передбачати складання фізіотерапевтичних програм (не менше 8 програм) при зазначених травмах та хворобах опорно-рухового апарату. Виконані завдання з практики подаються студентами в текстовому та відео вигляді.

7. Контроль досягнень на практиці

7.1. Система оцінювання досягнень студентів за всю практику

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Індивідуальний план роботи	10	3	30
2	Ведення щоденника	10	3	30
3	Написання плану-конспекту занять ЛФК і механотерапії	5	12	60
4	Заняття в якості помічника методиста	5	20	100
5	Ведення протоколів спостереження, збір даних і багатокomпонентна оцінка стану здоров'я пацієнтів	15	6	90
7	Самостійне проведення процедур ЛФК, механотерапії, ерготерапії	10	25	250
8	Звіт і захист практики	5	1	5
Максимальна кількість балів: 565				
Розрахунок коефіцієнта : $565 / 100 = 5,65$				

7.2. Система контролю за блоком практики та критерії оцінювання

Форма контролю — бесіда, перевірка наданих документів за встановленим переліком.

Перелік документів, що подаються для контролю за блоком практики:

1. Щоденник практиканта.
2. Індивідуальний план роботи на блок практики.
3. Плани-конспекти занять ЛФК та інших засобів фізичної терапії (не менше 6).
4. Протоколи спостереження за пацієнтами (не менше 6).
3. Характеристика студента за результатами проходження блоку практики з рекомендованою оцінкою керівника блоку практики.

7.3. Форми проведення семестрового контролю

Форма контролю — залік.

Звітна документація з практики:

1. Передбачені у п. 7.2. звітні документи за трьома блоками практики.
2. Загальний звіт про проходження практики.

7.4. Вимоги до звіту про блок практики

1. Підсумки практики підбиваються на звітній конференції студентів.
2. Присутність всіх студентів та методистів обов'язкова.
3. Студенти та керівники практики готують загальний звіт, де висвітлюють підсумки проходження виробничої практики, її значення та пропозиції.
4. Результати виробничої практики відображаються в отриманні студентами

заліку, який враховує оцінки з усіх видів роботи.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів	Рейтингова оцінка
Відмінно <i>Практика виконана в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100	A
Дуже добре <i>Практика виконана в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89	B
Добре <i>Практика виконана в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81	C
Задовільно <i>Практика виконана в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74	D
Достатньо <i>Практика виконана в неповному обсязі, але за здобутими навиками є достатньою і задовольняє мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68	E
Незадовільно <i>Практика виконана в недостатньому об'ємі, за здобутими навиками не задовольняє мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59	FX
Незадовільно <i>Практика не виконана. Потрібний обов'язкове повторне проходження практики (знання, вміння відсутні)</i>	1-34	F

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / за ред. проф. О.А. Бур'янова. – К.: Книга плюс, 2006. – 135 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація в травматології : монографія / В. М. Мухін. – Л. : ЛДУФК, 2015. – 428 с.
3. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація: [навч. посібник] / В.А. Шаповалова, В.М. Коршак, В.М. Халтагарова, І.В. Шимеліс, Л.І. Гончаренко. – Київ: «Медицина», 2008. – 246 с.
4. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
5. Горбатюк С.О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи : Навчальний посібник / С.О. Горбатюк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.
6. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред.

професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.

7. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії : метод. вказ. до проведення практ. занять магістрів 1-го курсу IV мед. фак-ту / упоряд. А. Г. Істомін, Т. М. Павлова, А. С. Сушецька та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 56 с.

8. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенко. – К.: «Купріянова», 2005. – 400 с.

Додаткова:

1. Коляденко Г.І. Анатомія людини : підручник для студ. природ. спец. вищ. пед. навч. закладів / Г. І. Коляденко ; М-во освіти і науки України. - 6-те вид. - Київ : Либідь, 2014. - 384 с.

2. Фізична реабілітація хворих на гонартроз : монографія / О. Я. Андрійчук. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. - 344 с.

3. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / За заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.

4. Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізична культура в медицині: [підручник] / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.

5. Яковенко Н.П. Фізіотерапія: [підручник] / Н.П. Яковенко, В.Б. Самойленко. – К.: ВСВ « Медицина», 2011. – 256 с.

6. Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.

7. Єфіменко П.Б. Техніка та методика класичного масажу : навч. посібник / П.Б. Єфіменко – Харків : «ОВС», 2007. – 216 с.